

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

X edycja raportu „Polska i Europa: innowacje, inwestycje, wzrost”

Europejskie gospodarki wciąż odczuwają skutki pandemii COVID-19 i konsekwencje trwającej wojny w Ukrainie. Te dwa główne czynniki wpływają na globalną dynamikę gospodarczą, tworząc nowe wyzwania i niepewności na rynkach międzynarodowych. W X edycji raportu „Polska i Europa: innowacje, inwestycje, wzrost” prezentujemy zestawienie najważniejszych danych gospodarczych za ostatni rok i prognozy na kolejne lata.

Stabilność sektora bankowego jest jednym z głównych warunków budowania potencjału gospodarczego większości państw Unii Europejskiej. Głównym wyzwaniem dla stabilności krajowego sektora bankowego są skutki finansowe związane z walutowymi kredytami mieszkaniowymi. Wyrok TSUE w sprawie C-520/21, który okazał się zgodny z opinią rzecznika generalnego TSUE, oznacza konieczność dalszego zwiększania tempa tworzenia rezerw. Skala obciążeń banków pozostaje więc nadal wysoka, a w tej sytuacji finansowanie gospodarki przez sektor bankowy może mocno utrudnione.

Ważnym czynnikiem, który również wpłynie na poziom nadwyżek kapitałowych w bankach i ocenę ryzyka systemowego, będzie sposób spełnienia wymogu MREL. Zaliczenie na poczet MREL funduszy własnych będzie prowadziło do istotnego uszczuplenia nadwyżek kapitałowych banków względem łącznych wymogów. To także będzie ograniczało zdolność i skłonność banków do finansowania gospodarki i jednocześnie utrudniało przeprowadzanie procesów restrukturyzacji w przyszłości.

Związek Banków Polskich od dawna podkreśla, jak istotne znaczenie ma wspieranie rozwoju polskiego sektora bankowego, zwłaszcza w obecnych trudnych czasach. Teraźniejsze, jak i przyszłe wyzwania, przed którymi stanie polska gospodarka, wymagają silnego wsparcia ze strony sektora bankowego. Tylko dobrze funkcjonujący sektor bankowy będzie mógł efektywnie finansować gospodarkę na odpowiednim poziomie.

– Polski sektor bankowy ma przed sobą wiele wyzwań. Nadmierna, często nieuzasadniona ekonomicznie pomoc dla tych kredytobiorców, którzy jej nie potrzebują – mam na myśli choćby „wakacje kredytowe” dla wszystkich, bez kryterium dochodowego. Trudna do zrozumienia i jedyna w Unii Europejskiej linia orzeczenia polskich sądów w sprawach dotyczących kredytów frankowych, polegająca na masowym unieważnianiu wieloletnich umów czy niesprzyjające otoczenie regulacyjno-prawne oraz wyjątkowa niepewność i nieprzewidywalność prawna, a także nadmierne i nieproporcjonalne obciążenia nakładane na sektor. To wszystko wpływa na osłabienie zdolności banków do finansowania gospodarki.

– zaznacza dr Tadeusz Białek prezes Związku Banków Polskich.

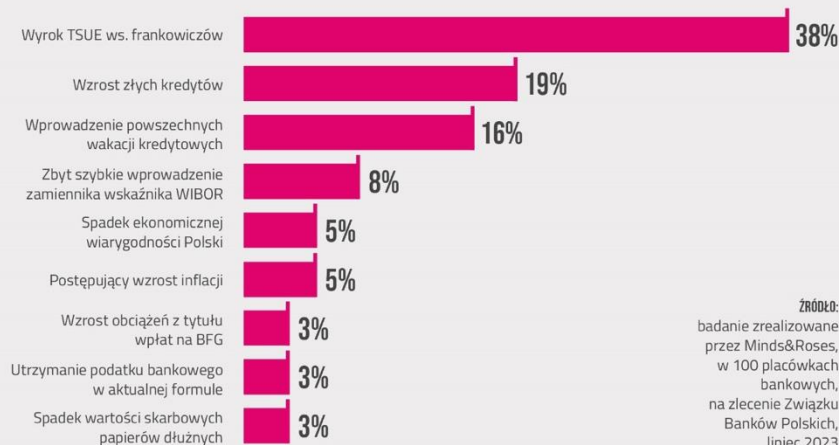
Tradycyjnie zapytaliśmy przedstawicieli sektora bankowego o największe zagrożenia dla stabilności gospodarki. Zdaniem bankowców największym zagrożeniem dla sektora bankowego jest wyrok TSUE w sprawie frankowiczów. Takiego zdania jest 38 proc. respondentów. Na drugim miejscu wskazano wzrost złych kredytów (19 proc.), a na trzecim wprowadzenie powszechnych wakacji kredytowych (16 proc.).

Zdecydowana większość badanych (89 proc.) negatywnie oceniła długofalowy wpływ wyroku TSUE ws. frankowiczów na kondycję polskiego sektora bankowego. 11 proc. ocenia, że wpływ ten nie będzie ani pozytywny, ani negatywny. Nie odnotowano ani jednej opinii wskazującej, że wpływ wyroku TSUE może mieć pozytywny charakter.

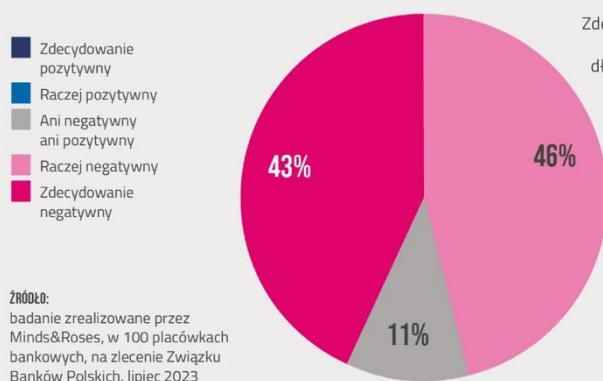
ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

JAKIE PANA/PANI ZDANIEM JEST AKTUALNIE NAJWIĘKSZE ZAGROŻENIE DLA SEKTORA BANKOWEGO W POLSCE?

ZRÓDŁO:
badanie zrealizowane przez Minds&Roses, w 100 placówkach bankowych, na zlecenie Związku Banków Polskich, lipiec 2023

JAKI PANA/PANI ZDANIEM BĘDZIE DŁUGOFALOWY WPŁYW WYROKU TSUE WS. FRANKOWICZÓW NA KONDYCJĘ POLSKIEGO SEKTORA BANKOWEGO?

Zdecydowana większość badanych (89 proc.) negatywnie oceniła długofalowy wpływ wyroku TSUE ws. frankowiczów na kondycję polskiego sektora bankowego. 11 proc. ocenia, że wpływ ten będzie ani pozytywny ani negatywny. Nie odnotowano ani jednej opinii wskazującej, że ten wpływ może mieć pozytywny charakter.

ZRÓDŁO:
badanie zrealizowane przez Minds&Roses, w 100 placówkach bankowych, na zlecenie Związku Banków Polskich, lipiec 2023

Na potrzeby raportu, Zespół Badań i Analiz ZBP przygotował symulację tego, jakie będą skutki unieważnienia umów po wyroku TSUE. Założono dwa scenariusze: referencyjny oraz szokowy. Zgodnie ze scenariuszem referencyjnym rozkład kosztów związanych z CHF nastąpi równomiernie w latach 2023–2025 (po 19,33 mld zł rocznie). Scenariusz szokowy natomiast wskazuje, że kumulacja rezerw nastąpi w 2023 r. (25 mld zł), w 2024 r. poziom zawiązywanych rezerw osiągnie wartość 20 mld zł, zaś w 2025 – 13 mld zł. Według analiz Zespołu Badań i Analiz ZBP skumulowany niedobór kapitałów własnych banków w latach 2023–2025 wyniesie od 83,17 do 99,86 mld zł.

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

SCENARIUSZ REFERENCYJNY

Rozkład kosztów związanych z CHF nastąpi równomiernie w latach 2023–2025 (po 19,33 mld zł rocznie).

SCENARIUSZ SZOKOWY

Kumulacja rezerw nastąpi w 2023 r. (25 mld zł), w 2024 r. poziom zawiązywanych rezerw osiągnie wartość 20 mld zł, zaś w 2025 – 13 mld zł.

Unieważnienie umów nie pozwoli na dostosowanie kapitałów własnych do poziomu adekwatnego dla potrzeb związanych z kredytowaniem gospodarki.

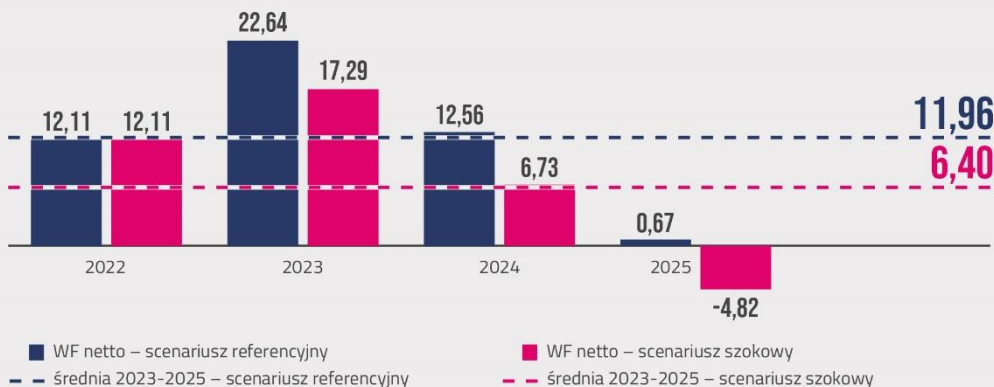
↳ Skumulowane zyski netto oszacowane w ramach przeprowadzonej symulacji w latach 2023–2025 (19,19–35,87 mld zł) nie pozwolą na zwiększenie KW do wymaganego dla sfinansowania potrzeb gospodarki poziomu.

SKUMULOWANY NIEDOBÓR KAPITAŁÓW WŁASNYCH BANKÓW W LATACH 2023–2025 WYNIESIE

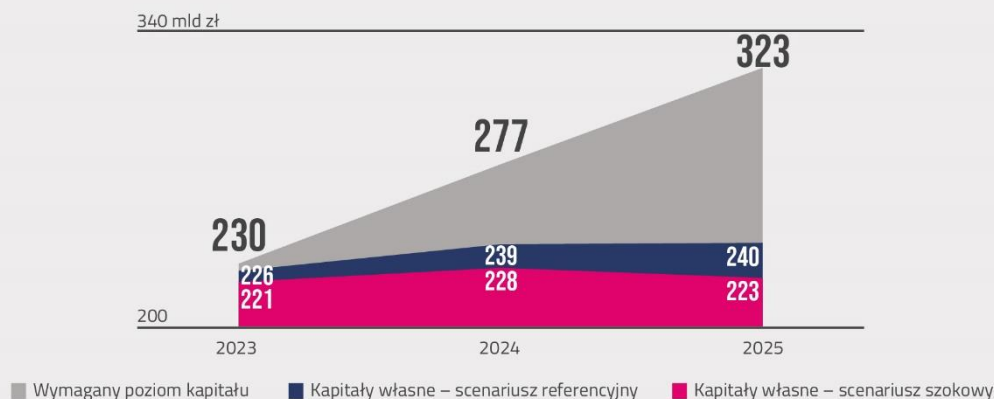
OD **83,17**
DO **99,86** MLD ZŁ

ŚREDNI WYNIK NETTO SEKTORA W LATACH 2023–2025 (W MLD ZŁ) SCENARIUSZ REFERENCYJNY I SCENARIUSZ SZOKOWY

KAPITAŁY WŁASNE SEKTORA BANKOWEGO (W MLD ZŁ) – WARIANT WYMAGANY DLA SFINANSOWANIA POTRZEB GOSPODARKI – SCENARIUSZ REFERENCYJNY VS. SCENARIUSZ SZOKOWY

ŹRÓDŁO: obliczenia własne na podstawie danych KNF, Zespół Badań i Analiz ZBP, sierpień 2023

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

W warunkach wysokiej inflacji dynamika wzrostu depozytów sektora niefinansowego była wyraźnie niższa niż inflacja CPI. Choć w okresie styczeń 2021-czerwiec 2023 depozyty dla sektora niefinansowego wzrosły o 283,8 mld zł ich realna wartość uległa zmniejszeniu. Skala niedoboru depozytów sektora niefinansowego w okresie styczeń 2021-czerwiec 2023 osiągnęła poziom ponad 205,7 mld zł.

Jak wynika z danych NBP zysk netto sektora bankowego w okresie styczeń-czerwiec 2023 roku wyniósł 15,63 mld zł, co oznacza wzrost o 49 proc. r/r. Jednocześnie w samym czerwcu sektor zanotował 1,29 mld zł straty netto. Całkowite przychody operacyjne netto w pierwszym półroczu 2023 r. wyniosły 54,43 mld zł i są wyższe o 15 proc. r/r. Przychody odsetkowe wzrosły o 66,3 proc. r/r do poziomu 82,7 mld zł, a koszty odsetkowe – o 210,9 proc. do 31,8 mld zł.

Choć nominalny wynik finansowy netto sektora bankowego po I półroczu osiągnął wysokie wartości, w relacji do PKB utrzymuje się na poziomie niższym niż w I półroczach lat 2012-2014. W latach 2012-2022 WF netto wzrastał wolniej niż aktywa sektora oraz ogólny poziom wzrostu cen towarów i usług. Nawet przy założeniu braku dodatkowych obciążeń sektora bankowego (np. kosztem ryzyka CHF) realna wartość wyniku finansowego netto na koniec 2023 roku nie osiągnie poziomów z lat 2011-2014.

WF NETTO SEKTORA BANKOWEGO W RELACJI DO PKB I DO AKTYWÓW (W PROC.)

Źródło: opracowanie własne Zespół Badań i Analiz ZBP

PROGNOZA NOMINALNEGO I REALNEGO WF NETTO NA KONIEC 2023 ROKU (W MLD)

* przy założeniu braku dodatkowych obciążeń sektora bankowego kosztami ryzyka CHF oraz innych obciążeń o charakterze fiskalnym i parafiskalnym

Źródło: opracowanie własne Zespół Badań i Analiz ZBP

Kontakt dla mediów:

Dr Przemysław Barbrich
przemyslaw.barbrich@zbp.pl
tel. 660 763 831

Katarzyna Walterska
katarzyna.walterska@zbp.pl
tel. 607 816 500